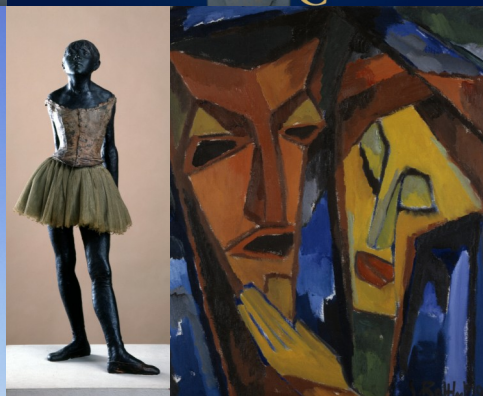
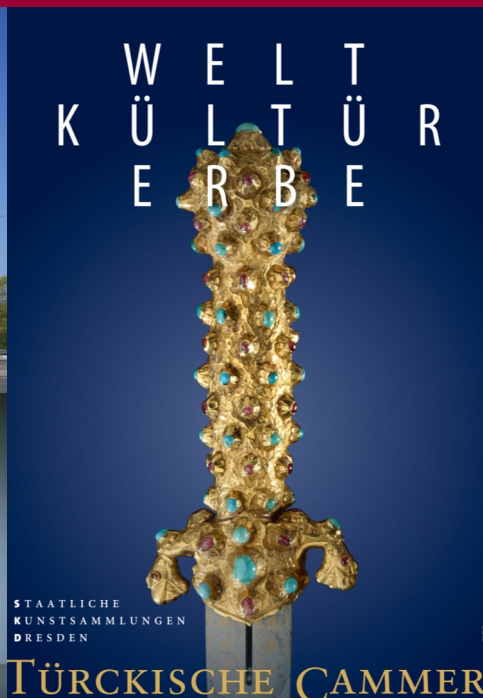

Przyszłość od roku 1560

Rok Jubileuszowy 2010

Państwowych Zbiorów Sztuki w Dreźnie

Kalendarium

2010

Marzec

Otwarcie Komnaty Tureckiej

Drezno, Zamek Rezydencyjny, marzec 2010

strona 4

Kwiecień

Przyszłość od roku 1560. Wystawa

Drezno, Zamek Rezydencyjny, 18 kwietnia – 7 listopada 2010

strona 6

Dwie wystawy z okazji jubileuszu 300-lecia Państwowej Manufaktury
 Porcelany w Miśni

Maj

Triumf błękitnych mieczy. Porcelana miśnieńska dla
 arystokracji i mieszczaństwa od 1710 do 1815 roku

Drezno, Pałac Japoński (Japanisches Palais), 8 maja – 29 sierpnia 2010

strona 8

Maj

Czar kruchości. Arcydzieła europejskiej sztuki porcelany
 Berlin, Ephraim-Palais, 9 maja – 29 sierpnia 2010

strona 9

Czerwiec

Ponowne otwarcie Albertinum – Sztuka od romantyzmu do
 współczesności

Drezno, czerwiec 2010

strona 10

Czerwiec

Jeff Wall. Transit

Drezno, Kunsthalle w Lipsiusbau, połowa czerwca – połowa września
 2010

strona 12

Wrzesień

Sztuka doby Oświecenia

Wystawa Muzeów Państwowych w Berlinie, Państwowych Zbiorów
 Sztuki w Dreźnie i Bawarskich Państwowych Zbiorów Malarstwa w
 Monachium w National Museum of China w Pekinie, wrzesień 2010 –
 luty/marzec 2012

strona 13

2011

Maj

Via Regia — 800 lat na wspólnej drodze

III Saksońska Wystawa Krajowa

Görlitz, barbakan Kaisertrutz, maj – październik 2011

strona 14

Przegląd wydarzeń roku 2010

450 lat Państwowych Zbiorów Sztuki w Dreźnie

Państwowe Zbiory Sztuki w Dreźnie obchodząc 450-lecie istnienia zaprezentują prawdziwy korowód sztuki. Rok jubileuszowy przypomni o genezie zbiorów oraz zakończy się międzynarodową wystawą w Pekinie zorganizowaną we współpracy z National Museum of China. W wydarzeniach roku jubileuszowego 2010 skoncentruje się wszystko, co stanowi o charakterze Państwowych Zbiorów Sztuki w Dreźnie.

Kierunek dla roku jubileuszowego wyznaczą dwie uroczystości, to jest otwarcie w 2010 roku: Komnaty Tureckiej i nowego Albertinum. Podczas gdy kolekcja sztuki orientalnej jako część Zbrojowni elektorów saskich będzie spojrzeniem na tradycję, sięgającą 1591 roku, i wreszcie uzyska pełnię blasku w formie osobnej, stałej prezentacji, to w przypadku nowego Albertinum mamy do czynienia z otwarciem całego budynku poświęconego sztuce od okresu romantyzmu aż po czasy współczesne. Szacowny gmach, uzupełniony o nowe pomieszczenia w rozbudowanym dachu nad otwartym dotychczas dziedzińcem, już sam w sobie – pod względem architektonicznym – łączy przeszłość i przyszłość. Jeszcze bardziej dotyczy to koncepcji wystawy.

„Przyszłość od roku 1560. Wystawa” – tak brzmi tytuł ekspozycji jubileuszowej otwieranej w miejscu, gdzie pierwotnie znajdował się książęcy Gabinet Osobliwości (Kunstammer), w sercu Zamku. Pokazuje ona niezwykle konsekwentną linię w kolekcjonowaniu dzieł sztuki w Dreźnie.

Państwowe Zbiory Sztuki w Dreźnie przypomną o trzystu latach istnienia Miśnieńskiej Manufaktury Porcelany nie tylko u siebie, ale równolegle w Berlinie, na wystawie poświęconej europejskiej sztuce porcelany. Wystawa drezdeńska znajdzie najodpowiedniejszego gospodarza oraz swojego *genius loci* w Pałacu Japońskim, gdyż ten tradycyjny budynek wystawowy zaprojektowany został właśnie jako barokowy Pałac Porcelany.

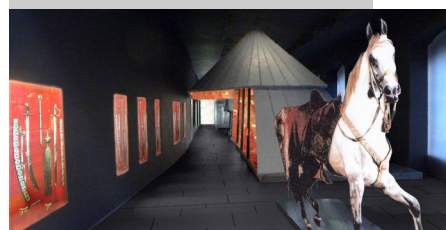
Trzy wielkie zespoły muzealne Niemiec, Muzea Państwowe w Berlinie, Państwowe Zbiory Sztuki w Dreźnie oraz Bawarskie Państwowe Zbiory Malarstwa w Monachium jednoczą się w celu podjęcia współpracy międzynarodowej. W National Museum of China pokażą wspólnie pierwszą w Pekinie wystawę międzynarodową pod tytułem „Sztuka doby Oświecenia”.

Komnata Turecka

Zbiory sztuki orientalnej w Zbrojowni Księżęcej w Dreźnie
Drezno, Zamek Rezydencyjny: otwarcie w marcu 2010

1

2

3

4

Komnata Turecka nie ma nic wspólnego z prawdziwą komnatą, lecz stanowi jeden z najwspanialszych zbiorów sztuki osmańskiej. Otwarcie Komnaty Tureckiej to zarazem pierwszy krok ku powrotowi Zbrojowni do drezdeńskiego Zamku. Tym samym Komnata Turecka nie jest nowym muzeum w zespole Państwowych Zbiorów Sztuki w Dreźnie, lecz raczej częścią kolekcji historycznej, nieprezentowaną dotychczas w adekwatny sposób. Przyszła stała ekspozycja ukaże na powierzchni wynoszącej 750 metrów kwadratowych na drugim piętrze 600 obiektów orientalnych i orientalizujących. Tym samym kolekcja prócz kryterium najwyższej jakości dzieł sztuki, równocześnie, poprzez prezentację wielkich historycznych zbiorów, pokaże, jak zbliżały się i ścierały, wpływając na siebie i fascynując nawzajem, odrębne kultury w okresie renesansu i baroku.

Przez kilka stuleci władcy sascy dzięki podarunkom dyplomatycznym i łupom zdobywanym w bitwach toczonych z Imperium Osmańskim, jak również dzięki świadomie dokonywanym zakupom, zebrali niezrównaną w Niemczech kolekcję orientalnych dzieł sztuki, demonstrującą zwiedzającym ważną część historii osmańskiej. Jest ona jednocześnie wyrazem wzrastającego zainteresowania władców sztuką i obyczajem orientu, gdyż część obiektów powstała pod wpływem tureckim w znakomitych warsztatach europejskich.

Przyszła prezentacja, opierająca się na koncepcji Holgera Schuckelta i zrealizowana przez biuro architektoniczne Peter Kulka Architektur Dresden GmbH, jest autorskim zupełnie nowym pomysłem ekspozycyjnym, dotychczas nieistniejącym w tej formie.

Głównymi atrakcjami będą pełne przepychu części osmańskich namiotów należących do tureckich dostojników oraz imponujące osiodłania końskie pokazane na specjalnie w tym celu wyrzeźbionych ogierach arabskich naturalnej wielkości. Obok kolczug, szyszaków, chorągwi i rozmaitej broni zaczepnej, kosztowne szaty i tkaniny pomogą zrozumieć fascynację elektorów saskich kulturą i sztuką Osmanów.

Drezdeńskie zbiory sztuki osmańskiej i orientalizującej należą do największych w Niemczech. Najokazalszy obiekt, namiot sułtański o długości 20 m, szerokości 8 m i wysokości 6 m, ze wspaniałymi aplikacjami z jedwabiu i połączanej skóry, został starannie odrestaurowany za sumę ponad 3,6 milionów euro.

5

Już od początku lat 90. XX wieku konserwatorzy Państwowych Zbiorów Sztuki wraz z wieloma specjalistami najwyższej klasy pracowali nad odrestaurowaniem i naprawą eksponatów.

Historia: Wraz z otwarciem wielkiej wystawy muzealnej w Zamku Rezydencyjnym w marcu 2010 r. po raz pierwszy od 70 lat będzie można publicznie obejrzeć muzealne skarby w takiej ilości. Do 1942 roku niewielka część obiektów wystawiana była w innej formie w drezdeńskim Johanneum. Po II wojnie światowej większość z obecnie prezentowanych przedmiotów trafiła do ZSSR, po czym w 1958 roku wraz ze zwrotem zbiorów Zbrojowni wróciła z Leningradu do Drezna. Od 1959 roku skromny wybór skarbów z Komnaty Tureckiej zintegrowany był ze stałą wystawą Zbrojowni, we wschodniej części budynku Gottfrieda Sempers przy Zwingerze.

6

7

Architektura wystawy: Na podstawie koncepcji wystawienniczej Zbrojowni, przy współpracy z biurem architektonicznym Peter Kulka Architektur Dresden GmbH powstała zaplanowana na nowo prezentacja przestrzenna, wchodząca w skład projektu odbudowy Zamku Rezydencyjnego. W celu ochrony zabytkowych przedmiotów (namiotów, chorągwi, kostiumów, czapraków i siodła) na wystawie silnie zredukowane zostanie światło, wskutek czego ekspozycja zanurzona będzie w mroku. Na tle pomalowanych na granatowo ścian poszczególne zespoły eksponatów i pojedyncze obiekty zostaną wyeksponowane specjalnym punktowym światłem. I tak, na przykład, dzieła ze złota i kamieni szlachetnych zabłysną blaskiem dzięki fachowemu oświetleniu, podczas gdy inne miejsca objęte zostaną tajemniczym mrokiem. Nokturnowy charakter pewnych partii ekspozycji wywoła wrażenie zacierania się przestrzeni.

8

Wraz z pomieszczeniami Zielonego Sklepienia (Grünes Gewölbe), kolejnymi częściami wystawowymi Zbrojowni oraz pomieszczeniami balowymi i pokojami reprezentacyjnymi, które czekają jeszcze na ukończenie, Komnata Turecka będzie reprezentowała Zamek Rezydencyjny w Dreźnie jako budowlę dworską w okresie renesansu i baroku.

Przyszłość od roku 1560. Wystawa

Drezno, Zamek Rezydencyjny: 18 kwietnia – 7 listopada 2010

9

W roku 2010 Państwowe Zbiory Sztuki w Dreźnie na wielkiej wystawie jubileuszowej świętować będą zarówno tradycję, jak i przyszłość swej 450-letniej działalności kolekcjonerskiej. Źródła historyczne dokumentują założenie przez księcia elektora Augusta Gabinetu Osobliwości (Kunstkammer) w roku 1560, mającego siedzibę na poddaszu Zamku Rezydencyjnego. Tym samym książę stworzył bazę dla jednego z najstarszych i największych zbiorów dzieł sztuki w Europie. Ostatecznie rozwinęły się z nich liczne muzea, wchodzące w skład Państwowych Zbiorów Sztuki w Dreźnie, a wszystkie świadczą o wielostronnych zainteresowaniach i dalekosiężnych wizjach władców saskich. Dziś dyrekcja Państwowych Zbiorów Sztuki czuje się w obowiązku zachować tradycję, kontynuować wizję dawnych właścicieli i współkształtować przyszłość.

10 11

Dawny Gabinet Osobliwości łączył obiekty rzemiosła oraz eksponaty przyrodnicze ze sztukami pięknymi. Ten szeroki zakres znajduje odzwierciedlenie w eksponatach przygotowywanych na wystawę jubileuszową. Obejmuje ona malarstwo, rzeźbę, grafikę, historyczną broń i uzbrojenie, kostiumy, medale, porcelanę, instrumenty i narzędzia naukowe oraz precjoza z własnych zbiorów. Ważne eksponaty wniosą również i inne kolekcje drezdeńskie, na przykład Saksońska Biblioteka Krajowa, Państwowe Zbiory Przyrodnicze czy Państwowe Zbiory Etnograficzne Saksonii, które dawniej stanowiły część zbiorów książęco-królewskich. Ekspozycja uzupełniona zostanie przez wypożyczone znakomite niemieckie i zagraniczne dzieła sztuki, dokumentujące dobre stosunki Drezna z innymi dworami i krajami, poczynając od XVI wieku aż po dzień dzisiejszy, a których od dawna – częściowo nawet od wieków – nie można było zobaczyć w Dreźnie.

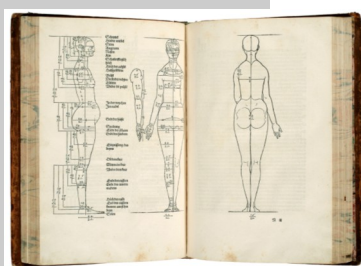

12

Pierwsze udokumentowane pomieszczenia kolekcji Gabinetu Osobliwości znajdowały się w Zamku. Wystawa odwołuje się do tego faktu również pod względem przestrzennym na drugim i trzecim piętrze zamku, mimo iż nie zachowało się nic z pierwotnego wyposażenia tych pomieszczeń. Spojrzenie zwiedzającego nie skoncentruje się na prezentacji chronologicznej, gdyż intencją ekspozycji są zaskakujące zestawienia, nowe sposoby widzenia i skojarzenia pomiędzy różnymi płaszczyznami czasowymi. Pięć tematycznych punktów ciężkości, czyli Stworzenie – Pożądanie – Głód wiedzy – Konfrontacja – Emanacja, ztematyzuje najważniejsze zjawiska oraz impulsy określające stosunek do dzieł sztuki i ich funkcje.

13

14

15

16

Kolekcjonowanie pokazane jest jako forma przyswajania świata oraz reprezentacji. We wczesnym okresie nowożytnym kolekcjonerstwo było próbą pojęcia wszechświata. Mikrokosmos zbioru odzwierciedlał różnorodność samego Stworzenia, a książęcy właściciel postrzegał siebie jako część boskiego planu zbawienia. Wraz z powstaniem współczesnych nauk, od końca XVIII wieku, w centrum uwagi znalazło się ewidencjonowanie i systematyzacja zbiorów. Na wystawie zaprezentowane zostaną pierwsze wyniki szeroko zakrojonego, zainicjowanego niedawno projektu inwentaryzacyjnego „Daphne”, mającego na celu całkowitą rejestrację wszystkich obiektów Państwowych Zbiorów Sztuki w Dreźnie.

Tematem ekspozycji będą również wydarzenia z najnowszej historii Niemiec i ich wpływ na muzeum. Na czas wystawy powrócą do Drezna wspaniałe dzieła usunięte ze zbiorów w okresie narodowego socjalizmu podczas akcji „Entartete Kunst” (Sztuka zdegenerowana). Po raz pierwszy naświetlone zostaną wpływ i znaczenie Hansa Possego, dyrektora galerii w latach 1919 – 1942, będącego z jednej strony zaangażowanym kolekcjonerem sztuki współczesnej, z drugiej, pełnomocnikiem Hitlera dla „Muzeum Führera” w Linzu. Na okres trwania NRD, scharakteryzowany jako akt balansu pomiędzy dostosowywaniem się a egzekwowaniem swoich praw, mieli wpływ również zaangażowani dyrektorzy muzeów, którzy mimo okresowych restrykcji polityki kulturalnej cały czas próbowali poszerzać granicę przestrzeni i swobody działania.

Wystawa jubileuszowa roztacza przed nami historię kolekcjonerstwa oraz przemianę Gabinetu Osobliwości w mieszczańskie muzeum, w „sanktuarium sztuki”. Pokazuje, jak wraz z powstaniem nowoczesnej turystyki stale wzrasta sława drezdeńskich zbiorów i jak relacje o nich pozyskują coraz to nowsze media – od wczesnych opisów książkowych poprzez pierwsze fotografie w XIX wieku aż po współczesny film i obecne elektroniczne formy wizualizacji. Obejmuje różne wieki, wszelkiego rodzaju eksponaty oraz wszystkie ważne etapy rozwoju w obrębie samego kolekcjonerstwa i prezentacji zbiorów. W ten sposób w spojrzeniu wstecz, na 450 lat historii, która – jak to pokaże wystawa – była dynamiczna, pełna pomysłów i wizjonerska, zawsze manifestuje się również przyszłość – przyszłość od 1560 roku.

Triumf błękitnych mieczy. Porcelana miśnieńska dla arystokracji i mieszczaństwa od 1710 do 1815 roku

Wystawa Zbioru Porcelany

Drezno, Pałac Japoński (Japanisches Palais): 8 maja – 29 sierpnia 2010

17

W 1710 roku August II Mocny wybudował pierwszą manufakturę porcelany w Europie, której kosztowne produkty szybko awansowały do nieodzownego symbolu statusu europejskich dworów książęcych i do dziś na całym świecie uchodzą za synonim wysmakowanej i wykwintnej kultury stołu. Zbiór Porcelany Państwowych Zbiorów Sztuki w Dreźnie korzysta z okazji jubileuszu 300-lecia, by zaprezentować wystawę czasową.

18

Wystawa koncentruje się na bogatych w wydarzenia pierwszych stu latach istnienia manufaktury. Pomiedzy 1710 a 1815 rokiem Miśnia rozwinęła całe spektrum możliwości, które od tej chwili miała mieć do dyspozycji wytwórczość porcelany europejskiej; reprezentując swoją produkcją nasz kontynent, długo opierała się walce konkurencyjnej pomiędzy nowo powstałymi manufakturami, by w końcu po kryzysie wojny siedmioletniej oraz wojen napoleońskich na nowo, a także z sukcesem utrzymać własną pozycję. Wystawa, w przeciwieństwie do poprzednich ekspozycji, świadomie podejmuje w swej koncepcji temat kryzysu i nowego po nim startu.

Na wystawie pokazana zostanie duża część bogatych zbiorów z magazynów drezdeńskiego Zbioru Porcelany, niedostępna zazwyczaj dla szerszej publiczności. Dzięki licznym eksponatom wypożyczonym z wielu muzeów i kolekcji całego świata, po raz pierwszy zaprezentowany zostanie pełny obraz rozwoju miśnieńskiej sztuki porcelany pomiędzy barokiem a biedermeierem, a ponadto w sposób szczegółowy i uwzględniający wyniki najnowszych badań pokazany zostanie jej rozwój dotychczas prezentowany jedynie na kilku przykładach. Uzupełnieniem dla około 700 eksponatów będą obrazy i rysunki.

19

Po raz pierwszy od ponad 300 lat na wystawie ponownie będzie można zobaczyć porcelanę miśnieńską w miejscu, które August II Mocny przeznaczył kiedyś wyłącznie na prezentację królewskich skarbów porcelany z Chin, Japonii i Miśni – w Pałacu Japońskim.

20

Z okazji jubileuszu partnerstwo nawiązały Manufaktura Porcelany w Miśni, Państwowe Zbiory Sztuki w Dreźnie oraz Państwowe Pałace, Zamki i Ogrody Saksonii (SBG). Z okazji obchodów jubileuszu powstaną również wystawy Manufaktury w Museum of Meissen Art „All Nations Are Welcome” i „Miśnieńskie zoo z porcelany – miśnieńskie rzeźby zwierząt z trzech stuleci” (obie od 23 stycznia do 31 grudnia 2010) oraz wystawa fotograficzna Joachima Baldaufa „300 lat manufaktury w Miśni” (maj – październik 2010). Natomiast wystawa SBG na zamku Albrechtsburg w Miśni pod tytułem „Der Stein der Weis(s)en” (8 maja – 31 października 2010) da fascynujący wgląd w historię i rozwój „białego złota”.

Czar kruchości. Arcydzieła europejskiej sztuki porcelany

Wystawa Zbioru Porcelany przy współpracy z Muzeum Miejskim w Berlinie
Berlin, Ephraim-Palais: 9 maja – 29 sierpnia 2010

21

22

23

24

Na urodzinowej paradzie z okazji jubileuszu 300-lecia istnienia Manufaktury Porcelany w Miśni na wystawie czasowej w Berlinie wystąpią wspólnie najważniejsze europejskie ośrodki porcelany. Dzieła z Miśni odgrywać będą kluczową rolę wśród około 500 eksponatów z Sèvres, Wiednia, Doccii, Petersburga, Berlina, Frankenthalu i Nymphenburga. Zaprezentowane zostaną w taki sposób, by uwidocznic ich wzajemne odniesienia, a także oddziaływanie miśnieńskiej porcelany na inne, i na odwrót, wpływ młodszych manufaktur na wyroby saskie.

Dominacja Miśni jako „wszechmatki porcelany” rozpoczęła się w 1710 roku wraz z założeniem Manufaktury Porcelany. Mimo że w Miśni próbowano utrzymać w ścisłej tajemnicy sekret składu porcelany i metod wykonywania przedmiotów z „białego złota”, arkanum, wiedza ta szybko się rozprzestrzeniła i w innych miejscach powstały kolejne manufaktury. Miśnia w pierwszych dziesięcioleciach swego istnienia pozostała jednak punktem odniesienia – to tutaj ustalano standardy kultury stołu, a co za tym idzie cały repertuar wzorów i zdobnictwa.

Od połowy XVIII wieku zauważyć można prawdziwy boom produkcji porcelany. Po straszliwej dla Saksonii w skutkach wojnie siedmioletniej (1756–1763) nowo powstałe ośrodki produkcji stanowiły dla Miśni poważną konkurencję. Stopniowo emancypowały się od „Tyrannie de Meissen” (miśnieńskiej tyranii), wkraczając na nowe, innowacyjne drogi, aż w końcu same zaczęły wpływać na tradycyjną manufakturę saską.

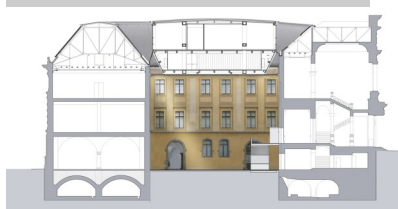
Każda z około 50 pozamiśnieńskich manufaktur zaprezentowana zostanie przez znakomite, najważniejsze dzieła z poważnych kolekcji wielu muzeów i zbiorów świata; pokazane zostanie zarówno to, co specyficzne dla ich wyrobów, jak również łączące wszystkie eksponaty elementy wspólnej tradycji. W tym wyjątkowym zestawieniu najwybitniejszych dzieł manufaktur porcelany naszkicowany zostanie żywy obraz porcelany europejskiej w XVIII wieku. Przed zwiedzającym roztoczy się cały kosmos europejskiej porcelany, od eleganckiej, dworskiej porcelany francuskiej poprzez porcelanę angielską z jej „miękkimi” kształtami aż po różnorodne manufaktury niemieckie i włoskie z ich intensywnymi kolorami i kształtami. Zaprojektowana specjalnie na tę okazję architektura sal wystawowych w szczególności pozwoli na przeżycie czaru i wysokiej jakości estetycznej tego wspaniałego tworzywa.

Zbiór Porcelany Państwowych Zbiorów Sztuki w Dreźnie oraz Muzeum Miejskie w Berlinie na miejsce obchodów wspólnego jubileuszu wybrały berliński Ephraim-Palais. Wspaniałe zbiory Królewskiej Manufaktury Porcelany w Berlinie z Märkisches Museum, głównej siedziby Muzeum Miejskiego, tworzyć będą punkt kulminacyjny wystawy.

Albertinum – Sztuka od romantyzmu do współczesności Drezno, otwarcie w czerwcu 2010

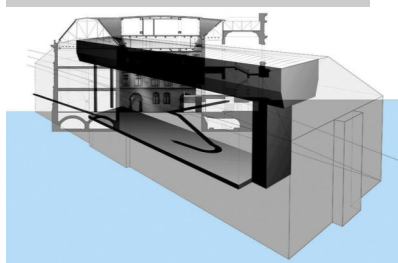
25

26

27

28

29

Drezdeńskie muzeum – prezentujące w szacownym gmachu Albertinum sztukę od romantyzmu do współczesności – predestynowane jest do tego, by pod jednym dachem zebrać to, co minione i to, co przyszłe. To niezwykle połączenie odnosi się nie tylko do zestawienia ze sobą eksponatów z dwóch kolekcji: Zbioru Rzeźby oraz Galerii Nowych Mistrzów. Dotyczy również przebudowy gmachu, zachowującej i podkreślającej tradycje historyczne, jednocześnie w ostrożny sposób je przekształcając. Nowe Albertinum XXI wieku zaprezentuje się zwiedzającym w nowoczesnej szacie od lata 2010 roku.

Położone na „balkonie Europy”, czyli tarasie Brühla, ponownie otwarte muzeum znajdować się będzie w bezpośrednim sąsiedztwie dalszych siedzib sztuki nowoczesnej i współczesnej: Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych oraz Kunsthalle w budynku Lipsiusa, która od momentu ponownego otwarcia w 2005 r. stale rozwija się jako miejsce wystaw czasowych sztuki współczesnej Państwowych Zbiorów Sztuki w Dreźnie. Dzięki nowemu muzeum barokowa pamięć Drezna uzupełniona zostanie o sztukę od początku XIX wieku.

Patronat nad ponownym otwarciem Albertinum przejął Przewodniczący Komisii Europejskiej, José Manuel Barroso. „To jest dowodem jakiego znaczenia Państwowe Zbiory Sztuki w Dreźnie osiągnęły w międzyczasie w Europie”, powiedział dyrektor generalny Państwowych Zbiorów Sztuki w Dreźnie, prof. dr. Martin Roth.

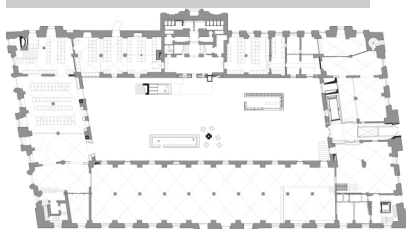
Przyczyną stworzenia nowej koncepcji Albertinum była powódź, spowodowana przez wezbrane wody Łaby i jej dopływów w 2002 roku. Ucierpiały wtedy magazyny dzieł sztuki w położonych pod ziemią magazynach historycznego budynku muzealnego; teraz mają być one przechowywane w taki sposób, by zabezpieczyć je przed kolejną, potencjalną powodzią. Jak powiedział Martin Roth, dyrektor generalny Państwowych Zbiorów Sztuki w Dreźnie: „Bellotto już nie trafi do akwarium”.

Krótko po powodzi w ramach specjalnej akcji pomocy zbierano ponad 3,4 milionów euro na budowę nowego magazynu. Ofiarowali na nią swoje dzieła liczni renomowani artyści, jak Gerhard Richter i Georg Baselitz, które w listopadzie 2002 r. sprzedawano na aukcji w Berlinie.

Według projektu berlińskiego biura Staab Architekten – które, starając się sprostać wysokim wymaganiom, nazwało swój projekt „Arką dla sztuki” – na wysokości 17 metrów w zawierającym pomieszczenia poddaszu powstają magazyny i pracownie konserwatorskie. Nad wewnętrznym dziedzińcem czteroskrzydłowego założenia, unosi się współczesne arcydzieło architektury – stalowa konstrukcja o wadze 2700 ton. W ten sposób pozyskana zostanie nowa, zadaszona przestrzeń, a dzięki specjalnemu poprowadzeniu światła przez spoiny w jego zadaszaniu światło dzienne przedostawać się będzie na dół aż do foyer budynku muzeum.

30

31

32

Stała ekspozycja Albertinum w ramach nowej, skoncentrowanej koncepcji da wgląd w rozwój sztuk plastycznych poczynając od XIX wieku po dzień dzisiejszy we wszystkich ich dziedzinach. Przypomni o ważnych impulsach wychodzących z Drezna dla sztuki współczesnej. Oba muzea, Zbiory Rzeźby oraz Galeria Nowych Mistrzów, podejmują wspólny dialog, spotykając się i dopełniając. I tak, na przykład, w Sali Klingera będzie można zmysłami doświadczyć sztukę fin de siècle'u współgrającą z rzeźbą i malarstwem, zaś Sala Mozaikowa poświęcona będzie sztuce klasycystycznej oraz pracom rzeźbiarza Ernsta Rietschelowa.

Dla Zbiorów Rzeźby sztuka nowoczesna zaczyna się od dzieł francuskiego rzeźbiarza Augusta Rodina (1840–1917), po którym następuje klasyczny modernizm oraz rzeźba po 1945 roku. Obejrzieć będzie można między innymi prace Maxa Klingera oraz Wilhelma Lehmbrucka, odwołujących się do Rodina, jak również dzieła Georga Kolbego i Hansa Blumenthala. Można będzie odkryć na nowo sztukę NRD z pracami między innymi Fritza Cremera, Hermanna Glöcknera, Petera Makoliesa i Wielanda Förstera.

Ważne kierunki rozwoju sztuki na Zachodzie odczytać można na przykładzie zespołów prac Emila Cimiottiego i Anthony'ego Caro. Nawiązująca do rzeźby instalacja wideodźwiękowa Stephana von Huene otwiera tradycyjne granice nośności przekazu rzeźby, a do tego – w zmieniającej się kolejności – dojdą aktualne propozycje współczesnej rzeźby. Poważna kolekcja sztuki antycznej otrzyma nową oprawę w Hali Wschodniej Galerii Malarstwa Dawnych Mistrzów, zaprojektowanej przez Gottfrieda Sempera specjalnie dla rzeźb starożytnych.

Również i Galeria Nowych Mistrzów otwiera wystawę pracami prawdziwego prekursora sztuki nowoczesnej – Caspara Davida Friedricha (1774–1840), najwybitniejszego niemieckiego malarza okresu romantyzmu – to przecież Drezno było ośrodkiem wczesnego romantyzmu. W porządku chronologicznym zobaczymy kolejno dzieła takich malarzy romantyzmu, jak Carl Gustav Carus, Johan Christian Clausen Dahl i Ludwig Richter oraz francuskich i niemieckich impresjonistów – Claude'a Moneta, Edgara Degasa, Maxa Liebermanna i Maxa Slevogta. Ekspresjonizm ma swoich renomowanych przedstawicieli nie tylko w osobie Ottona Dix'a. Do zbiorów należą też dzieła grupy artystycznej Die Brücke założonej w 1905 r. w Dreźnie, a mianowicie Ernsta Ludwiga Kirchnera i Karla Schmidt-Rottluffa. Zwiedzanie skończy się spotkaniem z pracami Gerharda Richtera, który osobiście brał udział w projektowaniu obu sal wystawowych. Po raz pierwszy osobne pomieszczenia poświęcone są A.R. Penckowi i Georgowi Baselitzowi. Nowym jest dział zajmujący się sztuką w podzielonych Niemczech i po roku 1989. W kolejnych pomieszczeniach przedstawiane jest malarstwo artystów z NRD i RFN – Wernera Tübkego, Wolfganga Mattheuera, Sigmara Polkego, Güntera Fruhtrunka czy Norberta Tadeusza, a także artystów zarówno wschodnio- i zachodniemieckich, jak Eberhard Havekost, Neo Rauch, Thoralf Knobloch czy Johannes Kahrs.

Jeff Wall. Transit

Wystawa Państwowych Zbiorów Sztuki w Dreźnie

Kunsthalle w gmachu Lipsiusa (Lipsiusbau): połowa czerwca – połowa września 2010

33

34

35

W celu uczczenia ponownego otwarcia Albertinum jako Muzeum Sztuki XIX Wieku i Sztuki Współczesnej, w sąsiedniej Kunsthalle w budynku Lipsiusa, Państwowe Zbiory Sztuki w Dreźnie pokażą wielką wystawę dzieł kanadyjskiego fotografa Jeffa Walla. Liczący około 20 prac wybór pod tytułem „Jeff Wall. Transit” daje przegląd twórczości fotograficznej artysty od lat 80. XX wieku do dzisiaj. Na tle ostatnich dwudziestu lat, dla których na wschodzie Niemiec charakterystyczne były pęknięcia i przewartościowania, traktujące o przejściach i zmianach, obrazy Jeffa Walla trafiają w Dreźnie na pokrewny nastrój.

Jeff Wall zyskał międzynarodową sławę w latach 80. dzięki wielkowymiarowym przeźroczom w podświetlonych gablotach, podejmujących estetykę reklamy świetlnej i witryn sklepowych. Na pierwszy rzut oka fotografie robią wrażenie zdjęć migawkowych, ale w rzeczywistości prace urodzonego w 1946 roku artysty są wynikiem precyzyjnej inscenizacji, w której rzeczywistość i fikcja przechodzą płynnie z jednej w drugą. W jego, skomponowanych w każdym szczególe *tableau*, złudna autentyczność fotografii i sugestywny język filmu łączą się z narracyjnym gestem klasycznego malarstwa.

Trwały wpływ na twórczość Walla miały dzieła Rembrandta, Brueghela, Delacroix i Maneta. Jego fotografie często zawierają aluzje do historii sztuki, zawsze jednak kierując swą uwagę na teraźniejszość. Kilka motywów w takich pracach jak „The Storyteller” (1986) czy „Insomnia” (1994) należy dziś do ikon współczesnej fotografii.

Obok dzieł kinematograficznych, które Jeff Wall drobiazgowo, jak reżyser, obmyśla, fotografuje i realizuje w długim technicznym procesie produkcyjnym, jego zainteresowanie skierowane jest również na dokumentalną stronę fotografii. Wall uważnie rejestruje codzienne przedmioty i miejsca, zazwyczaj istniejące na marginesach naszego doświadczenia, nagle jednak zyskujące na znaczeniu w połączeniu z jego zainscenizowanymi pracami. Od połowy lat 90. Jeff Wall rozszerzył techniczne spektrum swej pracy o przekaz fotografii czarno-białej. Dla grupy aktualnie prezentowanych prac, wielkoformatowych fotografii barwnych, po raz pierwszy wybrał technikę wykonania c-print.

Miejszem akcji wielu prac Jeffa Walla jest jego rodzinny Vancouver, który w porównaniu z metropoliami europejskimi w obrębie krótkiego czasu rozwinął się z indiańskiej wioski do wielkiego miasta o charakterze wielokulturowym. Zarówno w znalezionych motywach, jak i w zaaranżowanych fotografiach Jeff Wall odkrywa przestrzenie „pomiędzy” – amplitudę pomiędzy zachowaniem się ludzi a rozwojem społecznym. W tym znaczeniu pojmuje sam siebie jako „malarza życia nowoczesnego”, identycznie jak brzmiała na początku sztuki nowoczesnej w XIX wieku dewiza Baudelaire’a dla malarzy.

Sztuka doby Oświecenia

Wystawa Muzeów Państwowych w Berlinie, Państwowych Zbiorów Sztuki w Dreźnie i Bawarskich Państwowych Zbiorów Malarstwa z Monachium

Pekin, Muzeum Narodowe: wrzesień 2010 – luty/marzec 2012

36

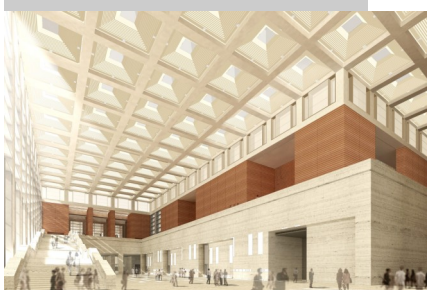
37

38

39

40

Muzea Państwowe w Berlinie, Państwowe Zbiory Sztuki w Dreźnie i Bawarskie Państwowe Zbiory Malarstwa z Monachium w 2010 roku wspólnie zaprezentują pierwszą międzynarodową wystawę w Muzeum Narodowym w Pekinie. Jej tytuł roboczy brzmi „Sztuka doby Oświecenia”.

W największym wówczas muzeum świata, które obecnie rozbudowywane jest przez hamburskie biuro architektoniczne von Gerkan, Marg und Partner, ma być prezentowany przez – przypuszczalnie – 18 miesięcy wybór dzieł z trzech największych niemieckich instytucji.

Kuratorzy odpowiedzialni za działalność tych muzeów opracowują aktualnie koncepcję wystawy, która przedstawi epokę Oświecenia, centralny temat historii europejskiego ducha i cywilizacji, w niezwyklej panoramie arcydzieł i skarbów sztuki, poczynając przede wszystkim od początku XVII do XIX wieku (z prześledzeniem kilku pochodnych linii aż do początków wieku XX). W prezentacji poszczególnych dzieł autorzy ekspozycji zaproponują równocześnie nowe perspektywiczne spojrzenie na wielką tradycję humanizmu europejskiego i sztukę nowoczesną jako dziedzictwa epoki Oświecenia. Na wystawie, wspólnie z Chinami, odkrywać się będzie Oświecenie na nowo – jako część uniwersalnego „światowego dziedzictwa idei”.

W ośmiu sekcjach ztematyzowane zostaną najważniejsze myśli Oświecenia, znajdujące swe odzwierciedlenie w dziełach sztuki. W ramach wprowadzenia zaprezentowane zostanie życie dworskie i mieszczańskie w trzech rezydencjach: Berlinie, Dreźnie i Monachium. Sekcje „Artysta i geniusz”, „Usystematyzowanie wiedzy”, „Odkrycie świata”, „Powrót do natury”, „Sentymentalizm” oraz „Strony ciemności” dadzą panoramę w różnorodny sposób naświetlającą temat.

Partnerzy chińscy ze względu na długoletnie oraz pełne wzajemnego zaufania kontakty muzealne zdecydowali się na współpracę z trzema wielkimi niemieckimi instytucjami muzealnymi. Ogólnie biorąc, w sojuszu muzealnym zjednoczą się naraz aż 34 muzea – nie licząc galerii-filii, bibliotek oraz instytutów naukowych. A jaka siła leży we współpracy trzech wielkich instytucji muzealnych, pokazały już wystawy „Spojrzenia na Europę” w Brukseli (2007) oraz „Living Landscapes” i „Gerhard Richter” (2008) w Pekinie.

Perspektywy na rok 2011: Via Regia – 800 lat na wspólnej drodze

III Saksońska Wystawa Krajowa, Görlitz, barbakan Kaisertrutz:

maj – październik 2011

41

Państwowe Zbiory Sztuki w Dreźnie planują w Görlitz realizację wielkiego międzynarodowego projektu wystawienniczego pod tytułem „III Saksońska Wystawa Krajowa. Via Regia – 800 lat na wspólnej drodze”, która ma potrwać od maja do października 2011 roku w barbakanie (Kaisertrutz). Temat wystawy „Via Regia” obejmie całe miasto i region Górnych Łużyc oraz Dolnego Śląska, które staną się atrakcyjnym celem dla gości z całej Europy.

42

Via Regia jest jedną z najstarszych i najważniejszych dróg komunikacyjnych w Europie Środkowej na linii wschód-zachód. Jako element dalekosiężnej sieci dróg od Kijowa aż po Santiago de Compostela była przez stulecia jednym z najważniejszych szlaków handlowych. Dobrze udokumentowany jest jej główny odcinek, przede wszystkim pomiędzy Krakowem a Frankfurt nad Menem, wzdłuż którego powstały potężne miasta, ośrodki handlowe i kościoły, które jeszcze do dziś częściowo przypominają o dawnym jej znaczeniu. Również Görlitz zawdzięcza traktowi handlowemu Via Regia swe założenie i rozkwit jako bogata handlowa metropolia.

43

Barbakan (Kaisertrutz), obecnie rewitalizowany do końca 2010 roku na potrzeby wystawy krajowej oraz późniejszego użytkowania, stanowi bramę wejściową do miasta. Potężny, znajdujący się pod ochroną zabytek również i dziś nie stracił korzystnego położenia pomiędzy Starym Miastem w Görlitz i tak zwanym Nowym Miastem pochodzącym z lat 80. XIX wieku.

Ta przemawiająca do zmysłów wystawa dotycząca historii kultury zajmie się życiem *przy* i *na* szlaku. Via Regia opowiada historię odległości i ich pokonywania, mówi o ludziach, którzy przez stulecia po niej podróżowali, odbywali pielgrzymki, uciekali. Handlowano na niej towarami i dobrami, ale też transportowano sztukę i kulturę, na wozach, plecach, w umysłach. Poruszając się tym szlakiem trzeba było przekraczać granice, zmieniać pieniądze i języki, wzdłuż niego wyrastały miasta i toczono bitwy. Wraz z podróżnymi pojawiała się wiedza, dobrobyt i mody, ale również nędza i choroby.

44

Ilustracje

Strona tytułowa (z lewej góry do prawego dołu)

Pałac Japoński w Dreźnie, kwiecień 2009, SKD, fot. Brandt // Waza na zupe z dekoracją w stylu Adama Friedricha von Löwenfincka, Miśnia 1730-1735, SKD, Zbiór Porcelany, fot. Karpinski // Kindżał z pochwą, Turcja, 2 połowa XVI w., 1617, SKD, Zbrojownia, fot. Klut/Estel // Zamek Rezydencyjny w Dreźnie, widok na Georgenbau i Hausmannsturm, SKD, fot. Klut // Edgar Degas: Czternastoletnia tancerka // Karl Schmidt-Rottluff, Głowa kobieca i maska, 1912, SKD, Galeria Nowych Mistrzów, fot. Karpinski // Albertinum w Dreźnie w czasie budowy nowego magazynu zabezpieczającego przed powodzią, październik 2007, SKD, fot. Hiekel

- 1 Trzy uchwyty sztyletów, Turcja, koniec XV – połowa XVI w., fot. Hans Peter Klut/Elke Estel
- 2 Zamek Rezydencyjny w Dreźnie, Komnata Turecka, projekt Peter Kulka Architektur Dresden GmbH, fot. Sächsisches Immobilien und Baumanagement
- 3 Osiedlenie (uzdźwienica i nachrapnik), Turcja, późny wiek XVII, 1720 oddany do zbiorów na polecenie Augusta Mocnego, SKD, Zbrojownia, fot. Klut/ Estel
- 4 Kindżał z pochwą i zawieszenie, osmański (Jeruzolima?), XVII w., SKD, Zbrojownia, fot. Klut/ Estel
- 5 Siodło, osmańskie lub tatarskie, 1 połowa XVIII w., SKD, Zbrojownia, fot. Klut/ Estel
- 6 Dach namiotu (fragment od strony wnętrza), Turcja, przed 1714 r., SKD, Zbrojownia, fot. Klut/ Estel
- 7 Chorągiew, Turcja, początek XIX w., SKD, Zbrojownia, fot. Klut/ Estel
- 8 Figurka Turka z okresu wojen tureckich, Turcja, XVII w., Kolczuga, misiurka, Turcja; Para karwaszy, Turcja; Tarcza, Turcja; Szabla z pochwą, Mihibb'ali'Isfahani, Turcja, SKD, Zbrojownia, fot. Estel/ Klut
- 9 Portret Augusta Mocnego z ozdobną misą z walcącym Herkulesem, Dreźnie 1712, Georg Friedrich Dinglinger, SKD, Grünes Gewölbe, fot. Karpinski
- 10 Lucas Cranach Starszy, Adam, 1531, olej, płótno, 170,5 x 70 cm, SKD, Galeria Obrazów Dawnych Mistrzów, fot. SKD
- 11 Lucas Cranach Starszy, Ewa, 1531, olej, drewno lipowe, 170,5 x 69,5 cm, SKD, Galeria Obrazów Dawnych Mistrzów, fot. SKD
- 12 Eberhardt Baldewein, Zegar planetarny, 1563-1568, 118x62,5x62,5 cm, SKD, Salon Matematyczno-Fizyczny, fot. SKD
- 13 Bernardo Bellotto, zwany Canaletto, Nowy Rynek w Dreźnie widziany z placu Żydowskiego, 1749, SKD, Galeria Obrazów Dawnych Mistrzów, fot. Klut
- 14 Albrecht Dürer, Cztery księgi o proporcjach ludzkich, 1528, SKD, Gabinet Rycin, fot. Boswank
- 15 Wolfgang Mattheuer, Ucieczka Syzyfa, 1972, SKD, Galeria Nowych Mistrzów, fot. Estel/Klut
- 16 Zamek Rezydencyjny, Mały Dziedziniec, Peter Kulka Architektur Dresden GmbH, fot. Schöner
- 17 Serwis do herbaty malowany przez Höroldta, na złożonej augsburskiej podstawie ze srebra, ok. 1730, Amsterdam, Rijksmuseum
- 18 Części serwisu tabędziego, ok. 1736-1740, SKD, Zbiór Porcelany, fot. Karpinski
- 19 Waza do zupe i misa wachlarzowata z serwisu koronacyjnego, 1733, SKD, Zbiór Porcelany, fot. Karpinski
- 20 Para Malabarów. Miśnia. 1748-1749. Przypisywana Friedrichowi Eliasowi Meyerowi. Amsterdam, Rijksmuseum
- 21 Amfora – wazon, widok drugiego dziedzińca zamkowego od strony południowo-wschodniej, między 1832-1837, KPM. Berlin Stiftung Stadtmuseum
- 22 Amfora – wazon, widok Kreuzbergu, ok. 1830, KPM. Berlin Stiftung Stadtmuseum
- 23 Pochód triumfalny Amfitryty, Miśnia, 1772, Johann Joachim Kaendler, SKD, Zbiór Porcelany, fot. Jäger
- 24 Dzbane do herbaty, Wiedeń, Du Paquier, ok. 1720-1725, SKD, Kolekcja Porcelany, fot. Karpinski
- 25 Albertinum w Dreźnie podczas budowy magazynu zabezpieczającego przed powodzią, październik 2007, SKD, fot. Hiekel
- 26 Albertinum: przekrój poprzeczny, po lewej Salzgasse, po prawej Taras Brühla, Staab Architekten Berlin, fot. Sächsisches Immobilien und Baumanagement
- 27 Albertinum z Tarasu Brühla, SKD, fot. Klut
- 28 Albertinum, Schematyczne przedstawienie założenia architektonicznego, Grafik Staab Architekten, Berlin i Denise Walther, Heimstuben, Dresden, fot. Sächsisches Immobilien und Baumanagement
- 29 Hermann Prell, Klatka schodowa w Albertinum z widokiem na Ścianę Piękną. Wystrój 1900-1904, zniszczony w 1945 r., fot. SKD
- 30 Albertinum, widok z Tarasu Brühla, SKD, fot. Klut
- 31 Albertinum, rzut parteru, Staab Architekten Berlin, fot. Sächsisches Immobilien und Baumanagement
- 32 Ernst Ludwig Kirchner, Stojące nagie dziewczęta przy piecu, 1908, SKD, Galeria Nowych Mistrzów, fot. Klut
- 33 Jeff Wall, Storyteller, 1986, Museum für Moderne Kunst, Frankfurt am Main, ©Jeff Wall, fot. Axel Schneider, Frankfurt am Main
- 34 Jeff Wall, Doorpusher, 1984, Courtesy Sammlung Goetz, ©Jeff Wall
- 35 Jeff Wall, Tenants, 2007, Deutsche Guggenheim, Berlin, ©Jeff Wall
- 36 Pekin, National Museum of China, widok od północnego zachodu, fot. National Museum of China
- 37 Pekin, National Museum of China, widok od zachodu nocą, fot. National Museum of China
- 38 Pekin, National Museum of China, dziedziniec północny, fot. National Museum of China
- 39 Pekin, National Museum of China, dziedziniec zachodni, fot. National Museum of China
- 40 Pekin, National Museum of China, wielkie foyer, fot. National Museum of China
- 41 National Museum of China, widok do dużego foyer, fot. National Museum of China
- 41 Widok z barbakanu Kaisertrutz, fot. Barthel
- 43 Görlitz, barbakan Kaisertrutz, wnętrze, fot. Bartel
- 44 Görlitz, barbakan Kaisertrutz z Kulturhistorisches Museum, SKD, fot. Matschie

Partnerzy:

Sponsorzy/ Partnerzy medialni:

otwarcie Komnaty Tureckiej

Offizieller Förderer
Finanzgruppe
Sparkassen-Kulturfonds des
Deutschen Sparkassen- und Giroverbandes
Ostdeutscher Sparkassenverband
Ostsächsische Sparkasse Dresden
Sparkassen-Versicherung Sachsen
DekaBank Deutsche Girozentrale

A. LANGE & SÖHNE
GLASHÜTTE I/SA

Sächsische Zeitung
Was uns verbindet.

Przyszłość od roku 1560. Wystawa

Offizieller Förderer
Finanzgruppe
Sparkassen-Kulturfonds des
Deutschen Sparkassen- und Giroverbandes
Ostdeutscher Sparkassenverband
Ostsächsische Sparkasse Dresden
Sparkassen-Versicherung Sachsen
DekaBank Deutsche Girozentrale

A. LANGE & SÖHNE
GLASHÜTTE I/SA

DRESDNER NEUESTE NACHRICHTEN

Triumf błękitnych mieczy.

Porcelana miśnieńska dla arystokracji i mieszczaństwa od 1710 do 1815 roku

**Verbundnetz
Gas AG**

Sächsische Zeitung
Was uns verbindet.

Ponowne otwarcie Albertinum – Sztuka od romantyzmu do współczesności

&
Jeff Wall. Transit

Offizieller Förderer
Finanzgruppe
Sparkassen-Kulturfonds des
Deutschen Sparkassen- und Giroverbandes
Ostdeutscher Sparkassenverband
Ostsächsische Sparkasse Dresden
Sparkassen-Versicherung Sachsen
DekaBank Deutsche Girozentrale

Sächsische Zeitung
Was uns verbindet.

Sztuka doby Oświecenia

Program naukowy:

Pedagogika muzealna:

Kontakt:

Staatliche Kunstsammlungen Dresden

dr Stephan Adam

Rzecznik prasowy i kierownik działu komunikacji

Residenzschloss

Taschenberg 2

01067 Dresden

Tel.: + 49 (0)351-4914-2643

Faks: +49 (0)351-4914-2366

presse@skd.museum

www.skd.museum

Stan: listopad 2009, zmiany i uzupełnienia zastrzeżone.